

Ympäristöministeriölle

Lausunto

1 (2)

30.10.2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi nettonollateollisuuden hankkeiden yhteyspisteestä ja strategisten nettonollahankkeiden etusijasta aluehallintoviraston lupakäsittelyssä (VN/24355/2024)

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon asiassa ja toteaa lyhyesti seuraavaa:

Hallituksen esityksellä on tarkoitus panna täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1735, Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä ja asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta (jäljemmin 'nettonollateollisuuden asetus'). Kokonaisuutena tarkastellen EK pitää nettonollateollisuuden asetuksen tehokasta täytäntöönpanoa Suomen elinkeinoelämän kannalta tärkeänä ja välttämättömänä.

Nettonollateollisuuden asetuksen tavoitteena on lisätä puhtaan energiantuotantoon tarvittavien teknologioiden valmistuskapasiteettia EU:ssa. Tavoitteen saavuttamiseksi nettonollateollisuuden asetus velvoittaa jäsenvaltioita muun muassa asettamaan nettonollateollisuuden hankkeet etusijalle suhteessa muihin vireille tullessiin lupahakemuksiin ja nimittämään yhteyspisteviranomaisen neuvomaan, seuraamaan ja koordinoimaan nettonollateollisuuden asetuksen soveltamisalaan kuuluvien hankkeiden lupamenettelyitä.

Yhteyspisteviranomaiseksi on ehdotettu Itä-Suomen aluehallintovirastoa, joka hoitaisi tehtävää siihen asti, kunnes nettonollateollisuuden asetuksen mukaisista velvollisuuksista vastaisi 1.1.2026 toimintansa aloittava uusi valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto.

EK kannattaa esitystä. Itä-Suomen aluehallintovirastolle tulee kuitenkin varmistaa riittävät resurssit EU-oikeudellisten velvoitteiden täyttämiseksi, jotta nettoteollisuuden asetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa. Tämä edellyttää Itä-Suomen aluehallintovirastolta yhteyspisteen toiminnan suunnittelemista ja kehittämistä, kunnes toimintansa aloittaa valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto. EK katsoo, että lupahakemusten yhteiskäsittelystä aiheutuva kasvanut tietojenvaihdon tarve ja

Vihreä kasvu
Minna Ojanperä

30.10.2024

mahdolliset järjestelmämuutokset tulee huomioida Itä-Suomen aluehallintoviraston resursoinnissa.

EK huomauttaa, että vihreän siirtymän nopea edistäminen edellyttää selkeitä, ennakoitavia ja kestoaltaan kohtuullisia hallinnollisia menettelyjä. Määräaikojen pidentäminen kansallisella erityislainsäädännöllä on kannatettavaa. Lisäksi EK pyytää huomioimaan, että kemikaaliturvallisuuslainsäädäntö ei ole kansallisten etusijamenettelyjen piirissä. Ristiriidaton lainsäädäntö kansallisten hallinnollisten menettelyiden osalta on edellytys sujuville lupaprosesseille käytännössä.

EK huomauttaa esityksen taloudellisia vaikutuksia koskevaan osioon (4.2.1) liittyen, että EK on seurannut julkisesti tiedossa olevia vihreän siirtymän hankkeita vihreiden investointien dataikkunassa, joka on löydettävissä EK:n verkkosivustoilta. Dataikkunasta on mahdollista saada informaatiota Suomeen suunnitteilla olevien vihreän siirtymän hankkeiden euromääräisestä volyyymista, niiden mahdollisista työllisyysvaikutuksista ja maantieteellisestä sijainnista. Lisäksi EK on hiljattain teettänyt raportin vihreän siirtymän investointien laajemmista talousvaikutuksista, joka on julkisesti saatavilla. Raportti sisältää hanketyyppikohtaista informaatiota nettonollateknologioiden mahdollisista vaikutuksista Suomen julkiseen talouteen.

EK huomauttaa, että hallituksen esitys on vain yksi osa investointiluvituksen sujuvoittamisen kokonaisuutta. Valmisteilla olevat lainsäädäntömuutokset sekä valtion aluehallintouudistuksella toteutettavat muutokset mahdollistavat kaikkien yksittäiseen investointihankkeeseen lukeutuvien lupa- ja maankäyttöprosessien huomioon ottamisen ja viranomaisten välisen koordinoinnin. Kokonaisvaltaisella tarkastelulla voidaan saavuttaa tosiasiallisesti sujuva ja ennakoitava investointiluvitus.

Kunnioitavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Ulla Heinonen
Johtaja